

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Οκτωβρίου 2010

σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών

(2010/707/ΕΕ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 148 παράγραφος 2,

την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽³⁾,

τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης ⁽⁴⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 145 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι τα κράτη μέλη και η Ένωση εργάζονται για την ανάπτυξη συντονισμένης στρατηγικής για την απασχόληση, και δη για να προάγουν τη δημιουργία εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού, και αγοράς εργασίας ανταποκρινόμενης στις εξελίξεις της οικονομίας, προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα κράτη μέλη, έχοντας υπόψη τις εθνικές πρακτικές που έχουν σχέση με τον τομέα των εργασιακών σχέσεων, θεωρούν την προώθηση της απασχόλησης ως θέμα κοινού ενδιαφέροντος και συντονίζουν τη σχετική δράση τους στα πλαίσια του Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 148 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (2) Η συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση ορίζει στο άρθρο 3 παράγραφος 3 ότι η Ένωση έχει στόχο την πλήρη απασχόληση και καταπολεμά τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις διακρίσεις και προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη και προστασία και ότι η Ένωση μπορεί να λαμβάνει πρωτοβουλίες για να διασφαλίζει το συντονισμό των κοινωνικών πολιτικών των κρατών μελών. Το άρθρο 8 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι σε όλες τις δράσεις της, η Ένωση επιδιώκει να εξαλειφθούν οι ανισότητες και να προαχθεί η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το άρθρο 9 ορίζει ότι, κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεών της, η Ένωση συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, με τη διασφάλιση της κατάλληλης κοι-

νωνικής προστασίας, με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού καθώς και με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, και κατάρτισης.

- (3) Η συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει ότι το Συμβούλιο θεσπίζει κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση και γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών για την καθοδήγηση των κρατών μελών κατά την κατάρτιση των πολιτικών τους.
- (4) Η στρατηγική της Λισαβόνας, που δρομολογήθηκε το 2000, στηριζόταν στην αναγνώριση της ανάγκης της ΕΕ να αυξήσει την απασχόληση, την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα της, ενισχύοντας συγχρόνως την κοινωνική συνοχή, για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού, της τεχνολογικής αλλαγής, των περιβαλλοντικών προκλήσεων και της γήρανσης του πληθυσμού. Η στρατηγική της Λισαβόνας δρομολογήθηκε εκ νέου το 2005, μετά από ενδιάμεση επανεξέταση με την οποία δόθηκε μεγαλύτερη έμφαση στην ανάπτυξη και στη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης.
- (5) Η στρατηγική της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση συνέβαλε στη δημιουργία συναίνεσης όσον αφορά τη γενική κατεύθυνση των οικονομικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης της ΕΕ. Βάσει της στρατηγικής αυτής, το Συμβούλιο, με την απόφαση 2005/600/ΕΚ ⁽⁵⁾, θέσπισε, και με την απόφαση του 2008/618/ΕΚ ⁽⁶⁾ αναθεώρησε, και τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών και τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης. Οι 24 κατευθυντήριες γραμμές έδωσαν τα θεμέλια για τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων, προσδιορίζοντας για την ΕΕ ως σύνολο τις βασικές προτεραιότητες όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις σε μακροοικονομικό και μικροοικονομικό επίπεδο καθώς και στις αγορές εργασίας. Ωστόσο, η εμπειρία έδειξε ότι οι κατευθυντήριες γραμμές δεν έδωσαν αρκετά σαφείς προτεραιότητες και ότι θα έπρεπε να υπάρχει ισχυρότερη σύνδεση μεταξύ τους. Αυτό περιόρισε τον αντίκτυπό τους στο σχεδιασμό των εθνικών πολιτικών.
- (6) Η χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση που άρχισε το 2008 οδήγησε σε σημαντικές απώλειες θέσεων απασχόλησης και μείωση της δυναμικής παραγωγής, με αποτέλεσμα τη δραματική επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών. Ωστόσο, το ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας βοήθησε τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν την κρίση, εν μέρει μέσω συντονισμένων δημοσιονομικών κινήτρων,

⁽¹⁾ Γνώμη της 8ης Σεπτεμβρίου 2010 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Γνώμη της 27ης Μαΐου 2010 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽³⁾ Γνώμη της 10ης Ιουνίου 2010 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽⁴⁾ Γνώμη της 20ής Μαΐου 2010 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 205 της 6.8.2005, σ. 21.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 198 της 26.7.2008, σ. 47.

ενώ το ευρώ παρέσχε μια σταθερή βάση για μακροοικονομική σταθερότητα. Συνεπώς, η κρίση έδειξε ότι ο συντονισμός των πολιτικών της Ένωσης μπορεί να αποφέρει σημαντικά αποτελέσματα εάν ενισχυθεί και καταστεί αποτελεσματικός. Η κρίση κατέδειξε επίσης τη στενή αλληλεξάρτηση των επιδόσεων των κρατών μελών όσον αφορά την οικονομία και την απασχόληση.

- (7) Η Επιτροπή πρότεινε να καταρτιστεί μια νέα στρατηγική για την επόμενη δεκαετία, «η στρατηγική για την Ευρώπη 2020», που θα επιτρέψει στην ΕΕ να εξέλθει ισχυρότερη από την κρίση, και να στρέψει την οικονομία της προς μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, με υψηλό επίπεδο απασχόλησης, παραγωγικότητας και κοινωνικής συνοχής. Πέντε πρωταρχικοί στόχοι, που αναπτύσσονται στις αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές, αποτελούν κοινούς στόχους που καθοδηγούν τις ενέργειες των κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές θέσεις εκκίνησης και τις εθνικές ιδιαιτερότητες τους, και οι οποίοι καθοδηγούν επίσης τη δράση της Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίτευξη των εθνικών στόχων και την εξάλειψη των εμποδίων που αναχαιτίζουν την ανάπτυξη.
- (8) Στο πλαίσιο συνολικών «στρατηγικών εξόδου» από την οικονομική κρίση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις για τη μακροοικονομική σταθερότητα, την προαγωγή περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης και τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας, τη μείωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών και τη βελτίωση των επιδόσεων της αγοράς εργασίας. Τα δημοσιονομικά κίνητρα θα πρέπει να υλοποιηθούν και να συντονιστούν στο πλαίσιο του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης.
- (9) Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την Ευρώπη 2020, τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να εφαρμόσουν μεταρρυθμίσεις που στοχεύουν σε μια «έξυπνη ανάπτυξη», δηλαδή στην ανάπτυξη που στηρίζεται στη γνώση και την καινοτομία. Οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης, εξασφαλίζοντας την πρόσβαση στην εκπαίδευση για όλους, στη βελτίωση των επιδόσεων της έρευνας και των επιχειρήσεων και στην περαιτέρω βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για την προώθηση της καινοτομίας και τη διάδοση των γνώσεων σε όλη την ΕΕ. Οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να ενθαρρύνουν την επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και να βοηθήσουν να γίνουν οι δημιουργικές ιδέες καινοτόμα προϊόντα, υπηρεσίες και διαδικασίες που μπορούν να δημιουργήσουν ανάπτυξη, ποιοτικές και βιώσιμες θέσεις απασχόλησης, εδαφική, οικονομική και κοινωνική συνοχή, και να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα τις ευρωπαϊκές και παγκόσμιες κοινωνικές προκλήσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, καθοριστική σημασία έχει η πλήρης αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών.
- (10) Οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών, μέσω και των αντιστοίχων προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, θα πρέπει να επιδιώκουν την επίτευξη «βιώσιμης ανάπτυξης». Βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει την οικοδόμηση μιας οικονομίας βιώσιμης και ανταγωνιστικής στην οποία η ενέργεια και οι πόροι χρησιμοποιούνται αποδοτικά, δίκαιη κατανομή του κόστους και των ωφελειών και αξιοποίηση του ηγετικού ρόλου της Ευρώπης στον αγώνα δρόμου για την ανάπτυξη νέων διαδικασιών και τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων των πράσινων τεχνολογιών. Τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να εφαρμόσουν τις αναγκαίες μεταρρυθμί-

σεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την αποτελεσματική χρήση των πόρων, που θα βοηθήσουν επίσης να εμποδιστεί η περιβαλλοντική υποβάθμιση και η απώλεια βιοποικιλότητας. Θα πρέπει επίσης να βελτιώσουν το επιχειρηματικό περιβάλλον, να προωθήσουν τη δημιουργία «πράσινων» θέσεων απασχόλησης και να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να εκσυγχρονίσουν τη βιομηχανική τους βάση.

- (11) Οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών θα πρέπει επίσης να επιδιώκουν μια «ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς». Αυτό σημαίνει την οικοδόμηση μιας συνεκτικής κοινωνίας η οποία παρέχει στους πολίτες τα μέσα να προβλέπουν και να διαχειρίζονται τις αλλαγές και, επομένως, να συμμετέχουν στην κοινωνία και στην οικονομία. Συνεπώς, οι μεταρρυθμίσεις των κρατών μελών θα πρέπει να διασφαλίζουν πρόσβαση και ευκαιρίες καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής, μειώνοντας έτσι τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, με την κατάργηση των εμποδίων για τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, ιδίως για τις γυναίκες, τους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας, τους νέους, τα άτομα με αναπηρία και τους νόμιμους μετανάστες. Θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τα οφέλη της οικονομικής ανάπτυξης φθάνουν σε όλους τους πολίτες και όλες τις περιφέρειες και προωθούν την ανάπτυξη που ενισχύει την απασχόληση, με βάση την αξιοπρεπή εργασία. Συνεπώς, το βασικό μέλημα των προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων των κρατών μελών θα πρέπει να είναι η εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των αγορών εργασίας με την επένδυση σε επιτυχείς αναπροσανατολισμούς, σε συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, στην ανάπτυξη κατάλληλων δεξιοτήτων, τη βελτίωση της ποιότητας της εργασίας, και την καταπολέμηση του κατακερματισμού, της διαρθρωτικής ανεργίας, της ανεργίας των νέων και της αεργίας, και συγχρόνως η εξασφάλιση μιας κατάλληλης και διατηρήσιμης κοινωνικής προστασίας και ενεργής ένταξης για την πρόληψη και τη μείωση της φτώχειας, με ιδιαίτερη προσοχή στην καταπολέμηση της φτώχειας στο πλαίσιο της εργασίας και τη μείωση της φτώχειας για τις ομάδες που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών και των νέων, εμμένοντας παράλληλα στη συμφωνηθείσα δημοσιονομική εξυγίανση.
- (12) Η αυξημένη συμμετοχή γυναικών στο εργατικό δυναμικό συνιστά προϋπόθεση για την τόνωση της μεγέθυνσης και την αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων. Η ισότητα των φύλων που προβάλλεται και ενσωματώνεται σε όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής, έχει επομένως ζωτική σημασία για την εφαρμογή όλων των πτυχών των κατευθυντήριων γραμμών στα κράτη μέλη. Θα πρέπει να δημιουργηθούν οι συνθήκες για την υποστήριξη της παροχής κατάλληλων και προσιτών υπηρεσιών παιδικής φροντίδας υψηλής ποιότητας για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας. Θα πρέπει να εφαρμόζεται η αρχή της ισότητας αμοιβής για άνδρες και γυναίκες για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας.
- (13) Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις της ΕΕ και των κρατών μελών μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης εάν ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ στην παγκόσμια οικονομία, διανοίγουν νέες ευκαιρίες για τους εξαγωγείς της Ευρώπης και εξασφαλίζουν ανταγωνιστική πρόσβαση σε εισαγωγές ζωτικής σημασίας. Συνεπώς, οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις τους στην εξωτερική ανταγωνιστικότητα για την τόνωση της ανάπτυξης στην Ευρώπη και της συμμετοχής σε ανοικτές και δίκαιες αγορές σε παγκόσμιο επίπεδο.

- (14) Η στρατηγική για την Ευρώπη 2020 θα πρέπει να συνοδεύεται από μια ολοκληρωμένη σειρά ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών, τις οποίες τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να εφαρμόζουν πλήρως και εγκαίρως, ώστε οι συντονισμένες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις να αποφέρουν τα αναμενόμενα θετικά δευτερογενή αποτελέσματα και οι ευρωπαϊκές πολιτικές να συμβάλλουν συνεπέστερα στους στόχους της στρατηγικής. Οι κατευθυντήριες γραμμές συνιστούν πλαίσιο εντός του οποίου τα κράτη μέλη εκπονούν, εφαρμόζουν και παρακολουθούν εθνικές πολιτικές στη συνάρτηση της γενικής στρατηγικής της Ένωσης. Οι κύριοι στόχοι της Ευρώπης 2020 που αναφέρονται στις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να καθοδηγούν τα κράτη μέλη κατά τον καθορισμό των εθνικών τους στόχων και, ενδεχομένως, υποστόχων, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές θέσεις εκκίνησής τους και τις εθνικές περιστάσεις τους, και σύμφωνα με τις εθνικές τους διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Κατά το εγχείρημα αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να βασίζονται, ανάλογα με την περίπτωση, στους δείκτες που εκπονεί η επιτροπή απασχόλησης ή η επιτροπή κοινωνικής προστασίας. Ο πρωταρχικός στόχος για την απασχόληση δίνει έμφαση στη μείωση της ανεργίας των ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των νέων.
- (15) Η πολιτική συνοχής και τα διαρθρωτικά της ταμεία συγκαταλέγονται μεταξύ των σημαντικών μηχανισμών υλοποίησης για την επίτευξη έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες. Στα συμπεράσματά του της 17ης Ιουνίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε ότι είναι σκόπιμο να προαχθεί η οικονομική, η κοινωνική και η εδαφική συνοχή προκειμένου να συμβάλει στην επιτυχία της νέας στρατηγικής Ευρώπη 2020.
- (16) Κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των εθνικών μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων τους, λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω κατευθυντήριες γραμμές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν αποτελεσματική διαχείριση της πολιτικής για την απασχόληση. Μολονότι οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές απευθύνονται στα κράτη μέλη, η στρατηγική για την Ευρώπη 2020 θα πρέπει, ανάλογα με την περίπτωση, να εφαρμόζεται, να παρακολουθείται και να αξιολογείται σε συνεργασία με όλες τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, με τη στενή συμμετοχή των κοινοβουλίων, καθώς και των κοινωνικών εταίρων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίοι θα συμβάλουν στην εκπόνηση των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, στην εφαρμογή τους και στη γενικότερη προβολή της στρατηγικής.
- (17) Η στρατηγική για την Ευρώπη 2020 συνοδεύεται από μια μικρότερη σειρά κατευθυντήριων γραμμών, που αντικαθιστούν την προηγούμενη σειρά των 24 και αντιμετωπίζουν με συνεκτικό τρόπο την απασχόληση και τα γενικά θέματα οικονομικής πολιτικής. Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών, που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης, συνδέονται αναπόσπαστα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις οικονομικές πολιτικές των κρατών μελών και της Ένωσης, που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της σύστασης του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2010, σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης⁽¹⁾. Από κοινού, αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την Ευρώπη 2020».
- (18) Αυτές οι νέες ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές συνάδουν με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Παρέχουν ακριβή καθοδήγηση στα κράτη μέλη για τον προσδιορισμό των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων και για την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, λαμβάνοντας υπόψη την αλληλεξάρτησή τους και την εναρμόνισή τους με το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση θα πρέπει να αποτελέσουν τη βάση για όλες τις ειδικές κατά χώρα συστάσεις που ενδέχεται να απευθύνονται από το Συμβούλιο στα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 4 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παράλληλα με τις ειδικές κατά χώρα συστάσεις που απευθύνονται προς τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 121 παράγραφος 4 της ίδιας συνθήκης, ώστε να αποτελούν συνεκτική δέσμη συστάσεων. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση θα αποτελέσουν επίσης τη βάση για την κατάρτιση της κοινής έκθεσης για την απασχόληση που διαβιβάζεται ετησίως από την Επιτροπή και την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.
- (19) Η επιτροπή απασχόλησης και η επιτροπή κοινωνικής προστασίας θα πρέπει να παρακολουθούν την πρόοδο σε σχέση με τις πτυχές της απασχόλησης και τις κοινωνικές πτυχές των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, σύμφωνα με τις αντίστοιχες εντολές τους βάσει της συνθήκης. Ειδικότερα θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι δραστηριότητες της ανοικτής μεθόδου συντονισμού στους τομείς της απασχόλησης και της κοινωνικής προστασίας και της κοινωνικής ένταξης. Επιπλέον, η επιτροπή απασχόλησης θα πρέπει να διατηρήσει στενές επαφές με άλλες σχετικές προπαρασκευαστικές ομάδες και επιτροπές του Συμβουλίου, μεταξύ άλλων και στον τομέα της εκπαίδευσης.
- (20) Παρά το γεγονός ότι πρέπει να καταρτίζονται κάθε χρόνο, αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να μείνουν αμετάβλητες μέχρι το 2014 ώστε να δοθεί ιδιαίτερο βάρος στην εφαρμογή τους.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι συνημμένες στο παράρτημα κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών εγκρίνονται.

Άρθρο 2

Οι κατευθυντήριες γραμμές λαμβάνονται υπόψη στις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών για τις οποίες υποβάλλονται εκθέσεις στα πλαίσια των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 21 Οκτωβρίου 2010.

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
J. MILQUET

⁽¹⁾ EE L 191 της 23.7.2010, σ. 28.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Κατευθυντήρια γραμμή 7: Αύξηση της συμμετοχής ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας, μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας και προώθηση της ποιότητας των θέσεων εργασίας

Η ενεργοποίηση είναι ουσιαστική για την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενσωματώσουν τις αρχές της ευελιξίας με ασφάλεια που εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις πολιτικές τους για την αγορά εργασίας και να τις εφαρμόσουν, ασκώντας κατάλληλη χρήση της στήριξης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και άλλων ενωσιακών ταμείων, με στόχο την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, την καταπολέμηση του κατακερματισμού, της αεργίας και της άνισης μεταχείρισης των φύλων, και ταυτόχρονα τη μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας. Τα μέτρα για την τόνωση της ευελιξίας και της ασφάλειας θα πρέπει να είναι ισόρροπα και να αλληλοενισχύονται. Συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν ένα συνδυασμό ευέλικτων και αξιόπιστων συμβατικών ρυθμίσεων, ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, αποτελεσματική διά βίου μάθηση, πολιτικές για την προώθηση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και κατάλληλα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης ώστε να πραγματοποιείται με ασφάλεια η μετάβαση εργαζομένων σε άλλες αγορές εργασίας, συνοδευόμενα από σαφή δικαιώματα και ευθύνες για τους ανέργους που αναζητούν ενεργά εργασία. Από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ευελιξία με ασφάλεια που θα εφαρμόζεται στο εσωτερικό των χώρων εργασίας.

Τα κράτη μέλη πρέπει να επιταχύνουν τον κοινωνικό διάλογο και να καταπολεμήσουν τον κατακερματισμό της αγοράς με μέτρα για την αντιμετώπιση της επισφαλούς απασχόλησης, της υποαπασχόλησης και της αδήλωτης εργασίας. Η επαγγελματική κινητικότητα θα πρέπει να επιβραβεύεται. Θα πρέπει να εξεταστεί η ποιότητα των θέσεων εργασίας και των συνθηκών απασχόλησης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταπολεμήσουν τη φτώχεια στο πλαίσιο της εργασίας και να προαγάγουν την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια. Πρέπει να εξασφαλιστεί κατάλληλη κοινωνική ασφάλιση ακόμη και για όσους εργάζονται με σταθερές συμβάσεις και για τους αυτοαπασχολούμενους. Οι υπηρεσίες απασχόλησης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ενεργοποίηση και την κάλυψη των αναγκών και θα πρέπει ως εκ τούτου να ενισχυθούν με εξατομικευμένες υπηρεσίες και ενεργά και προληπτικά μέτρα για την αγορά εργασίας σε πρώιμο στάδιο. Οι σχετικές υπηρεσίες και μέτρα θα πρέπει να είναι ανοικτά για όλους, περιλαμβανομένων των νέων και εκείνων που απειλούνται με ανεργία καθώς και εκείνων που είναι πιο απομακρυσμένοι από την αγορά εργασίας.

Οι πολιτικές που θα συμβάλουν ώστε η εργασία να ανταμείβεται παραμένουν σημαντικές. Για να τονωθεί η ανταγωνιστικότητα και να αυξηθούν τα επίπεδα συμμετοχής, ιδίως για τα άτομα χαμηλής ειδίκευσης, και σύμφωνα με την κατευθυντήρια γραμμή 2, τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρύνουν την εφαρμογή των κατάλληλων βασικών προϋποθέσεων για τη μισθολογική διαπραγμάτευση και την αύξηση του εργατικού κόστους που συνάδουν με τη σταθερότητα των τιμών και τις τάσεις της παραγωγικότητας. Τα κράτη μέλη πρέπει να επανεξετάσουν τα φορολογικά τους συστήματα και τα συστήματα παροχών, καθώς και την ικανότητα των δημοσίων υπηρεσιών να παρέχουν την αναγκαία στήριξη ούτως ώστε να αυξηθούν τα επίπεδα συμμετοχής του εργατικού δυναμικού και να τονωθεί η ζήτηση εργασίας. Πρέπει να προωθήσουν την παράταση του επαγγελματικού βίου, την ισότητα των φύλων και των αποδοχών και την ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας των νέων, των ατόμων με αναπηρία, των νόμιμων μεταναστών και άλλων ευάλωτων ομάδων. Οι πολιτικές για την εξισορρόπηση της εργασίας και της ιδιωτικής ζωής με την παροχή φροντίδων φροντίδων και καινοτόμων λύσεων στην οργάνωση της εργασίας, θα πρέπει να στοχεύουν στην αύξηση των ποσοστών απασχόλησης, κυρίως των νέων, των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και των γυναικών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να προβούν στην άρση των εμποδίων για την είσοδο νεοεισερχόμενων στην αγορά εργασίας, να προαγάγουν την αυτοαπασχόληση, την επιχειρηματικότητα και τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε όλους τους τομείς όπως η πράσινη απασχόληση και η φροντίδα και να προωθούν την κοινωνική καινοτομία.

Ο πρωταρχικός στόχος της ΕΕ, στον οποίο θα βασιστούν τα κράτη μέλη για τον καθορισμό των εθνικών τους στόχων είναι, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές θέσεις εκκίνησης και τις εθνικές ιδιαιτερότητές τους, μέχρι το 2020, το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών και των ανδρών ηλικίας 20-64 ετών να φθάσει σε 75 %, ιδίως με τη μεγαλύτερη συμμετοχή των νέων, των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και των εργαζομένων χαμηλής ειδίκευσης και την καλύτερη ενσωμάτωση των νόμιμων μεταναστών.

Κατευθυντήρια γραμμή 8: Ανάπτυξη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και προαγωγή της διά βίου μάθησης

Τα κράτη μέλη πρέπει να προωθήσουν την παραγωγικότητα και την απασχολησιμότητα με την εξασφάλιση επαρκών γνώσεων και δεξιοτήτων που ανταποκρίνονται στη σημερινή και τη μελλοντική ζήτηση στην αγορά εργασίας. Η ποιοτική αρχική εκπαίδευση και η ελκυστική επαγγελματική κατάρτιση πρέπει να συμπληρώνονται με αποτελεσματικά κίνητρα για τη διά βίου μάθηση, τόσο για τους απασχολούμενους όσο και για τους μη απασχολούμενους, εξασφαλίζοντας έτσι σε κάθε ενήλικα τη δυνατότητα επαγγελματικού επαναπροσανατολισμού ή αναβάθμισης των προσόντων του, υπέρβασης των στερεοτύπων των σχετικών με το φύλο, καθώς και μια δεύτερη ευκαιρία για εκπαίδευση και με την εφαρμογή στοχευμένων πολιτικών μετανάστευσης και ένταξης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν συστήματα για την αναγνώριση των ικανοτήτων που έχουν αποκτηθεί, να καταργήσουν τους φραγμούς στην επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα των εργαζομένων, να προωθήσουν την απόκτηση πολυδύναμων δεξιοτήτων για τη στήριξη της δημιουργικότητας, της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας. Οι προσπάθειες θα πρέπει να επικεντρωθούν ειδικότερα στη στήριξη των ατόμων με χαμηλές και αχρηστευμένες δεξιότητες, στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, αναβαθμίζοντας ταυτόχρονα την κατάρτιση, τις δεξιότητες και την πείρα των εργαζομένων υψηλής ειδίκευσης, περιλαμβανομένων των ερευνητών και των γυναικών στον επιστημονικό, τον μαθηματικό και τον τεχνολογικό τομέα.

Σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και τις επιχειρήσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να βελτιώσουν την πρόσβαση στην κατάρτιση, να ενισχύσουν την καθοδήγηση στον τομέα της εκπαίδευσης και της σταδιοδρομίας. Οι βελτιώσεις αυτές θα πρέπει να συνδυάζονται με συστηματική παροχή πληροφοριών για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και ευκαιριών, την προώθηση της επιχειρηματικότητας και την καλύτερη πρόβλεψη των αναγκών σε δεξιότητες. Η επένδυση στην ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και τη συμμετοχή σε προγράμματα διά βίου μάθησης θα πρέπει να προωθηθούν μέσω της χρηματοδοτικής συμμετοχής κυβερνήσεων, ιδιωτών και εργοδοτών. Για τη στήριξη των νέων και ιδίως εκείνων που δεν εργάζονται, σπουδάζουν ή εκπαιδεύονται, τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, θα πρέπει να θεσπίσουν προγράμματα που θα τους βοηθούν να βρουν μια πρώτη απασχόληση, μια επαγγελματική εμπειρία ή να προχωρήσουν σε άλλες σπουδές και να τους παρέχουν ευκαιρίες κατάρτισης, όπως προγράμματα μαθητείας, και να προβλέπουν άμεση παρέμβαση όταν οι νέοι καθίστανται άνεργοι.

Η τακτική παρακολούθηση των επιδόσεων των πολιτικών αναβάθμισης των δεξιοτήτων και πρόληψης αναμένεται να συμβάλει στον εντοπισμό τομέων που πρέπει να βελτιωθούν και στην καλύτερη ανταπόκριση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας, όπως η οικονομία με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και αποδοτική χρήση των πόρων. Για τη στήριξη των στόχων αυτών, τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατά περίπτωση, να αξιοποιήσουν το ΕΚΤ καθώς και άλλα ενωσιακά ταμεία. Οι πολιτικές τόνωσης της ζήτησης εργασίας μπορούν να συνδράμουν τις επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο.

Κατευθυντήρια γραμμή 9: Βελτίωση της ποιότητας και των επιδόσεων των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλες τις βαθμίδες και αύξηση της συμμετοχής στην τριτοβάθμια ή σε ισοδύναμη εκπαίδευση

Για να εξασφαλιστεί η πρόσβαση στην ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση για όλους και να βελτιωθούν τα αποτελέσματα της εκπαίδευσης, τα κράτη μέλη πρέπει να επενδύσουν αποτελεσματικά στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδίως για την αναβάθμιση του επιπέδου δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού της ΕΕ, που θα του επιτρέψει να ανταποκρίνεται στις ταχέως μεταβαλλόμενες ανάγκες των σύγχρονων αγορών εργασίας και της κοινωνίας εν γένει. Σύμφωνα με τις αρχές της διά βίου μάθησης, οι ενέργειες θα πρέπει να καλύπτουν όλους τους τομείς (από την προσχολική και σχολική εκπαίδευση μέχρι την ανώτατη εκπαίδευση, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και την κατάρτιση των ενηλίκων) και να λαμβάνουν επίσης υπόψη τη μάθηση σε ανεπίσημα και άτυπα πλαίσια. Οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να αποσκοπούν στην απόκτηση των βασικών ικανοτήτων που χρειάζεται κάθε άτομο να επιτύχει στην οικονομία της γνώσης, ιδίως από απόψεως απασχολησιμότητας, σύμφωνα με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στην κατευθυντήρια γραμμή 4. Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η διεθνής κινητικότητα των σπουδαστών και των δασκάλων. Θα πρέπει επίσης να ληφθούν μέτρα για να εξασφαλιστεί ότι η μαθησιακή κινητικότητα των νέων και των εκπαιδευτικών θα αποτελεί πλέον κανόνα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει μεριμνήσουν ώστε τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισής τους να γίνουν πιο ανοικτά και να ανταποκρίνονται καλύτερα στις υπάρχουσες ανάγκες, εφαρμόζοντας εθνικά πλαίσια πιστοποίησης που θα επιτρέπουν ευέλικτες μαθησιακές πορείες και αναπτύσσοντας εταιρικές σχέσεις μεταξύ του κόσμου της εκπαίδευσης και κατάρτισης και της εργασίας. Το επάγγελμα του εκπαιδευτικού πρέπει να καταστεί ελκυστικότερο και να δοθεί προσοχή στην αρχική εκπαίδευση και στη συνεχή επαγγελματική εξέλιξη των δασκάλων. Η ανώτερη εκπαίδευση θα πρέπει να γίνει πιο ανοικτή σε μη παραδοσιακούς σπουδαστές και θα πρέπει να αυξηθεί η συμμετοχή στην τριτοβάθμια ή σε ισοδύναμη εκπαίδευση. Για να μειωθεί ο αριθμός των νέων χωρίς απασχόληση, εκπαίδευση ή κατάρτιση, τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου από τους μαθητές.

Ο πρωταρχικός στόχος της ΕΕ στον οποίο θα βασιστούν τα κράτη μέλη για τον καθορισμό των εθνικών τους στόχων, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές θέσεις εκκίνησης και τις εθνικές ιδιαιτερότητες τους, είναι να μειωθεί το ποσοστό εγκατάλειψης του σχολείου κάτω του 10 %, και να αυξηθεί το ποσοστό των ατόμων ηλικίας μεταξύ 30 και 34 ετών που ολοκληρώνουν τριτοβάθμια ή ισοδύναμη εκπαίδευση τουλάχιστον σε 40 % (!).

Κατευθυντήρια γραμμή 10: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας

Η επέκταση των ευκαιριών απασχόλησης αποτελεί σημαντική πτυχή των ολοκληρωμένων στρατηγικών των κρατών μελών για πρόληψη και περιορισμό της φτώχειας και για προαγωγή της πλήρους συμμετοχής στην κοινωνία και στην οικονομία. Θα πρέπει σχετικά να υπάρξει κατάλληλη εκμετάλλευση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και άλλων ενωσιακών ταμείων. Οι προσπάθειες πρέπει επίσης να εστιαστούν στην εξασφάλιση ίσων ευκαιριών, όπως με την πρόσβαση για όλους σε υψηλής ποιότητας, προστέτες και διατηρήσιμες υπηρεσίες και ειδικότερα στον κοινωνικό τομέα. Οι δημόσιες υπηρεσίες (περιλαμβανομένων υπηρεσιών μέσω του Διαδικτύου, σύμφωνα με την κατευθυντήρια γραμμή 4) διαδραματίζουν σχετικά σημαντικό ρόλο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν αποτελεσματικά μέτρα για την κατάργηση των διακρίσεων. Βοήθεια για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού θα δώσει η παροχή δυνατοτήτων στον κόσμο και η προαγωγή της συμμετοχής στην αγορά εργασίας για εκείνους που είναι περισσότερο απομακρυσμένοι από αυτή ενώ παράλληλα θα αποφεύγεται η φτώχεια στο πλαίσιο της εργασίας. Αυτό θα απαιτήσει ενίσχυση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, διά βίου μάθηση και συνολικές ενεργητικές πολιτικές ένταξης, ώστε να δημιουργηθούν ευκαιρίες σε διάφορα στάδια της ζωής των ατόμων και να προστατευτούν από τον κίνδυνο του αποκλεισμού, με ιδιαίτερη έμφαση στις γυναίκες. Τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, περιλαμβανομένων των συστημάτων συνταξιοδότησης και υγείας, θα πρέπει να εκσυγχρονιστούν και να αναπτυχθούν πλήρως ώστε να είναι σε θέση να παρέχουν επαρκή εισοδηματική στήριξη και υπηρεσίες —εξασφαλίζοντας έτσι κοινωνική συνοχή— παραμένοντας συγχρόνως οικονομικά βιώσιμα και ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας.

(!) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να καθορίζουν και να εφαρμόζουν ποσοτικούς στόχους στον τομέα της εκπαίδευσης.

Τα συστήματα παροχών πρέπει να εστιαστούν στην εξασφάλιση εισοδηματικής ασφάλειας κατά τη διάρκεια περιόδων μετάβασης και στη μείωση της φτώχειας, ιδίως για τις ομάδες που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, όπως οι μονογονεϊκές οικογένειες, οι μειονότητες μεταξύ των οποίων και οι Ρομά, τα άτομα με αναπηρία, τα παιδιά και οι νέοι, οι ηλικιωμένοι, οι νόμιμοι μετανάστες, και οι άστεγοι. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να προωθήσουν ενεργά την κοινωνική οικονομία και την κοινωνική καινοτομία για τη στήριξη των πλέον ευάλωτων ομάδων. Επίσης το σύνολο των μέτρων θα πρέπει να αποσκοπεί στην προαγωγή της ισότητας των φύλων.

Ο πρωταρχικός στόχος της ΕΕ, στον οποίο θα βασιστούν τα κράτη μέλη για τον καθορισμό των εθνικών τους στόχων είναι, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές θέσεις εκκίνησής τους και τις εθνικές περιστάσεις τους, η προαγωγή της κοινωνικής ένταξης και ειδικότερα με τη μείωση της φτώχειας, αποσκοπώντας στην απαλλαγή τουλάχιστον 20 εκατομμυρίων ατόμων από τη φτώχεια και τον αποκλεισμό ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Ο εν λόγω πληθυσμός ορίζεται ως ο αριθμός των ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο ως προς την κατάσταση φτώχειας ή αποκλεισμού σύμφωνα με τους ακόλουθους τρεις δείκτες (κίνδυνος φτώχειας: υλική στέρηση· νοικοκυριά με άνεργους γονείς), παρέχοντας τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να καθορίσουν τους εθνικούς τους στόχους βάσει του καταλληλότερου μεταξύ των δεικτών αυτών και έχοντας υπόψη τις εθνικές ιδιαιτερότητες και προτεραιότητες.